

Uit de greep van Rusland met steenkool?

Energie komende jaren hèt thema in Duitsland

Achtergrond - 8 maart 2007

(8 maart 2007) De grote afhankelijkheid van buitenlandse energie-import leidt ertoe dat er in Duitsland nog steeds een discussie loopt om zowel de winning van kernenergie als steenkolen toch te behouden. Zowel de CDU als de SPD hebben hiervoor hun argumenten.

Maar vooralsnog is Duitsland nog sterk afhankelijk van energie-import. Uit Rusland wordt jaarlijks 112 miljoen ruwe olie geïmporteerd, ongeveer dertig procent van de totale behoefte. Ook gas komt vooral uit de voormalige Sovjet-Unie. De Duitsers betrekken meer dan veertig procent van hun behoefte uit Rusland, en *Altkanzler* Gerhard Schröder is niet voor niks toezichthouder bij het Zwitserse Nordstream.

Dit consortium onder leiding van het machtige Russische staatsbedrijf Gazprom, de Duitse energiereuzen BASF, Eon en de Nederlandse Gasunie zal vanaf 2010 via de Oostzee een directe gasleiding tussen Siberië, Duitsland en Nederland aanleggen. Angela Merkel weet dat de afhankelijkheid van Moskou groot is en eist van haar collega Vladimir Poetin betere garanties voor stabiele energieleveringen.

Laatste kans voor de steenkolen

Middenin het globale gevecht om fossiele brandstoffen beslisten de Duitsers eind vorige maand om in 2018 te stoppen met de steenkolenwinning. Ooit stonden er in het Roergebied en het Saarland rond 150 steenkolenmijnen, nu zijn dat er nog maar acht. Hiermee kwam een einde aan een traditie van wel 250 jaren. Vooral de laatste 35.000 West-Duitse mijnwerkers zijn boos en teleurgesteld over dit afscheid.

Met name de sociaal-democraten waren er decennia tegen om te stoppen met steenkolen. Logisch, want de *Kumpels* behoren tot het meest trouwe deel van de SPD-achterban. Maar de milieukosten zijn te hoog. En een ton Duitse steenkolen kost drie keer meer (150 euro) dan duizend kilo "zwart goud" van de wereldmarkt (ongeveer vijftig euro).

Enkele jaren geleden had Gerhard Schröder nog beloofd om elke baan in de

steenkolensector met 90.000 euro per jaar te subsidiëren. En nog steeds krijgen drieduizend jonge Duitsers een opleiding in de mijnbouw, terwijl Nederland, België en Engeland al decennia geleden afscheid van de mijnbouw hebben genomen. Gezien de lege schatkist van de Duitsers (1.300.000.000.000 euro schulden) is dat gekkenwerk.

Daarom liet Michael Glos, minister van Economische Zaken voor de Beierse CSU tegenover de tv-zender ZDF weten: "Op de lange duur kunnen we ons de subsidie van heel diep liggende en peperdure kolen niet meer veroorloven."

Maar er is nog een laatste ontsnappingsmogelijkheid voor de onrendabele Deutsche Steinkohle AG, een dochter van energiegigant RAG: In 2012 zal de beslissing over de steenkolenwinning te beëindigen nog worden herzien. Hieraan houden de laatste mijnwerkers zich vast, en zingen: "Wij zijn de dinosaurïers, en we willen niet uitsterven."

Het staat voorlopig dus nog in de sterren geschreven of de Duitsers echt afscheid nemen van de kerncentrales en steenkolenmijnen in hun *Heimat*.

Rob Savelberg woont sinds 1998 in Berlijn en werkt als correspondent voor diverse Nederlandse en Belgische media.

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel: <https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/1380/uit-de-greep-van-rusland-met-steenkool>